

Årsberättelse Leader Sörmlandskusten 2017

”EN FUNKTIONELL OCH HÅLLBAR LUSTGÅRD SOM FÖRENAR STAD OCH LAND”

Lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden 2014 -2020 LLU

INNEHÅLL

Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden 2014 -2020 LLU.....	1
1 Föreningens ändamål	3
2 Föreningens medlemmar.....	3
3 Föreningens organisation.....	4
3.1 LAG	4
3.2 Arbetsordning	4
3.3 Kansli och personal.....	4
4 Föreningens verksamhet	4
4.1 Geografisk avgränsning	4
4.2 Övergripande mål	5
4.3 Kommunikationskanaler	5
4.4 Insatsområden	5
4.4.1 Nära Mat	6
4.4.2 Strategisk Mångfald.....	6
4.4.3 Ökad Turism	6
4.4.4 Bo, Leva och verka på landet.....	6
5 Verksamhetens finansiering	6
5.1 LAG-budget 2014-2020.....	6
5.2 Driftsmedel 2016-2023	7
5.3 Leaderreserv 2007-2013	7
6 Projekt under året 2017	8
6.1 Beslutade projekt - budget	8
6.2 Uppbokat projektstöd per insatsområde.....	9
6.3 Uppföljning av projektstöd	9
6.4 Beslutade projekt 2017	10
7 Bilagor	11
7.1 Årsredovisning.....	11
7.2 Kvalitetsrapport	11
7.3 Riskanalys.....	12
8 Förslag till resultatdisposition	12
9 ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR.....	12

1 Föreningens ändamål

Föreningen skall verka inom ramen för Leader Sörmlandskustens lokala utvecklingsstrategi. Lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden 2014 - 2020 (LLU)

Jordbruksverket beslutade den 2 december 2015 godkänna Leader Sörmlandskustens strategi, LAG och område. Leader Sörmlandskusten är ansvarig för förvaltningen av Leaderområdets verksamhet samt godkända utvecklingsstrategi.

Föreningen är självständig, partipolitiskt och religiöst obunden.

Föreningen skall genom Leadermetoden främja landsbygdens förnyelse och ekonomiska utveckling. Verksamheten bygger på aktiv samverkan mellan ideella föreningar, lokala utvecklingsgrupper, privata företag samt kommunala, landstingskommunala och statliga organ.

Kännetecknande för Leadermetoden är att boende och verksamma i ett område driver och påverkar utvecklingen där, ett underifrånperspektiv. Det är också grundläggande att metoden bygger på samverkan mellan tre parter, ideell, privat och offentlig sektor.

2 Föreningens medlemmar

Medlemskap i föreningen kan erhållas av enskilda, företag, projektägare och demokratiskt uppbyggda organisationer som vill verka för föreningens mål och syften.

Föreningen består av 45 medlemmar. Som medlem räknas även som kommun, länsmyndighet, regionmyndighet eller annan offentlig medfinansiär. Sammantaget utgör dessa föreningens partnerskap. Vardera av dessa utser ett ombud att delta i föreningsstämman. Se bilaga 1, röstlängd.

Medlem har närvaro-, yttrande-, förslags- och rösträtt på föreningsstämman och har rätt till fortlöpande information om föreningens verksamhet.

3 Föreningens organisation

3.1 LAG

LAG (Lokal Aktions Grupp) är föreningens beslutande styrelse. Leader Sörmlandskusten har som det föreskrivs i stadgarna 15 ledamöter i LAG. Dessa är fördelade på de tre sektorerna privat, offentligt och ideell samt jämt fördelade på de deltagande fem kommunerna.

Inom LAG har utsetts ett arbetsutskott bestående av ordförande, vice ordförande och ytterligare en erfaren LAG ledamot. Verksamhetsledaren är föredragande i AU.

LAG har under perioden för årsbokslut hållit 13 protokollförda sammanträden. I februari hölls även en tvådagars utbildning tillsammans med Leader Södermanland.

3.2 Arbetsordning

En arbetsordning har fastställts av stämman. Där beskrivs beslutsordning och ansvarsfördelning. Se bilaga 2.

3.3 Kansli och personal

Leaderkontoret har en anställd verksamhetsledare på 100 % och en anställd assistent på 20 % sedan den 1 november. Som extra resurs till kansliet fanns en konsult t.o.m. oktober. Konsulten har utnyttjats under ca 90 timmar under året. För hel- och halvårsbokslut, löneutbetalningar och bokföring anlitas en extern redovisningsbyrå.

Föreningen hyr kontor på Torps Säteri utanför Nyköping, i del av verksamhetsledarens bostad.

4 Föreningens verksamhet

4.1 Geografisk avgränsning

Leader Sörmlandskusten omfattar Nyköpings-, Oxelösunds-, Trosas-, Södertäljes- och Salems kommun. Verksamhetsområdet omfattar dock inte tätort för Nyköpings- och Södertäljes kommun.

4.2 Övergripande mål

- Skapa fler arbetstillfällen genom att utveckla de gröna och blå näringarna och den lokala matproduktionen
- Skapa förutsättningar för strategisk mångfald
- Utveckla modeller för boende, mötesplatser och lokal service på landsbygden
- Skapa fler arbetstillfällen genom att utveckla turismen

4.3 Kommunikationskanaler

Föreningen har utlyst projektstöd genom Leadermetoden via partnerskapets nätverk.

Föreningen har en väl utformad hemsida där sökande kan hitta all nödvändig information om hur och vad de kan söka stöd till.

Broschyrer finns på alla kommunkontor och dessa delas också ut vid övriga träffar och möten med projektsökande.

Ett nyhetsblad har gått ut till dels aktiva betalande medlemmar och dels intressenter som anmält intresse för löpande information.

Föreningen har också varit aktiv i sociala medier som t.ex. Facebook och andra mediekkanaler.

Verksamhetsledarens roll har under året till stor del handlat om vägledning och projektsupport till inkomna projektidéer men också gett stöd för att anpassa insatserna efter Leadermetoden.

Landsbygdsnätverket har också varit en bra kanal för hur vi kan lära av varandra och samverkar för att skapa en hållbar utveckling i landsbygder och kustsamhällen runt om i Sverige. Beroende av tema och intresse har LAG deltagit vid olika typer av träffar och arbetsgrupper.

4.4 Insatsområden

Leader Sörmlandskustens strategi tar hänsyn till de övergripande målen för EU2020 och för de aktuella nationella landsbygdsprogrammet. Därefter finns så kallade smarta resultatmål och effektmål för den lokala utvecklingsstrategin formulerat utifrån fyra insatsområden

4.4.1 Nära Mat

Inom området Nära Mat fokuserar vi både på det konventionella och det ekologiska jordbruket samt på lokala mathantverkare.

Målet är att skapa fler arbetstillfällen, bättre lönsamhet och större hållbarhet exempelvis genom att utveckla smarta logistiklösningar, stödja lokalt mathantverk och kravcertifierad odling samt möjligheter till lokal försäljning av jordbruksprodukter.

4.4.2 Strategisk Mångfald

I vårt område bor många människor med utländsk bakgrund. Målet är att bli bättre på att ta vara på deras kunskaper och erfarenheter genom att integrera dem i våra projekt. Leader Sörmlandskusten kommer att inspirera till och stödja projekt som syftar till att utveckla gemensamma aktiviteter mellan nya svenskar och de som är födda i Sverige.

4.4.3 Ökad Turism

För att stärka turismen inom området fokuserar vi på de tillgångar vi har i regionen. Bland annat tillgången till skärgård, fiske i insjöar och vattendrag, en levande landsbygd och produktion av lokala råvaror. Det finns stora möjligheter att öka turismen om alla aktörer blir bättre på att marknadsföra, paketera, samverka och leverera sina produkter.

4.4.4 Bo, Leva och verka på landet

Projekt som utvecklar mötesplatser, förbättrar service eller skapar nätverk på landsbygden kan få stöd från Leader Sörmlandskusten. Vi vill också verka för ökad bostadsproduktion och ge fler människor möjlighet att bo och verka utanför städerna. Det bidrar till att skolor, butiker och annan service bibehålls.

5 Verksamhetens finansiering

5.1 LAG-budget 2014-2020

Finansieringen av projekt som drivs med Leadermetoden kommer huvudsakligen från EU, staten och kommuner i området. Ansökan om projektmedel kan göras fram till 2020.

Leader Sörmlandskusten har blivit tilldelade en LAG-budget på 35 629 439 kronor inkl. övrigt offentligt stöd från landsbygdsfonden under perioden 2014-2020.

LAG-pott kallas den del av finansieringen som kommunerna förbinder sig att bidra med vilken utgör 25 % av den totala budgeten.

Leader Sörmlandskusten fakturerar de medverkande kommunerna **1 259 755 kr** varje år fram t.o.m. 2022 ($7 \times 1259\,755 = 8\,818\,286$)

Nyköping	343 283
Trosa (landsbygd)	50 390
Oxelösund	229 905
Salem	292 893
Södertälje	343 283
LAG-pott 2017 not 4	1 259 755

5.2 Driftsmedel 2016-2023

Föreningens administration och kanslifunktion bekostas av ett driftsprojekt. Budget till föreningens drift fram till 2023 är 8 907 360 kr vilket ska utgöra max 25 % av upparbetat projektstöd totalt, d.v.s. hela den budget Sörmlandskusten har tilldelats till externa projekt. Leader Sörmlandskusten ansvarar för att bedriva verksamhet fram till och med juni 2023 och för att avsluta verksamheten efter juni 2023. Vi kan besluta om projekt fram till och med 2020.

Det finns ett beslut om driftsmedel för 2016-2017 på totalt 2 544 960 kr. Föreningen har ansökt om förlängning av driftsprojektet från 2018-2023 på totalt 6 362 400 kr med följande motivering:

Enligt direktiv från Jordbruksverket ska driftsprojektet avse hela programperioden. Under 2016-2017 har verksamheten flutit på väl vilket både personal och LAG är överens om. Den årliga tillsynskontrollen blev godkänd. Jordbruksverkets bedömning är att LAG och leaderkontoret har god kunskap om hur de ska jobba med Leadermetoden och vilka regelverk de har att förhålla sig till.

LAG ser ett behov av att öka insatsen av extra resurser till administrativa uppgifter under 2018-2019 vilket medför att driftsbudgeten förmodligen är upparbetad redan december 2022. Det skiljer sig från ursprungliga resonemanget att hushålla med driftsmedlen fram till juni 2023.

LAG motiverar det valet med att föreningen kan skjuta till egna medel för att upprätthålla kanslifunktionen det sista månaderna fram till juni 2023.

5.3 Leaderreserv 2007-2013

Föreningen förvaltar även reserverade överskottsmedel från förra programperioden 2007-2013. Det är i huvudsak LAG-pottsmedel från

Leader Kustlinjen. Pengarna kan användas som offentlig medfinansiering till projekt eller drift alternativt enskilda projektinsatser LAG beslutar om.

6 Projekt under året 2017

6.1 Beslutade projekt - budget

Verksamheten har under året (utöver driftprojektet) beslutat att prioritera totalt sju projekt till ett belopp om ca 4,37 mkr.

Totalt har området bokat upp 12,28 mkr (2016-2017). Det utgör 46 % av tilldelad budget för externa projekt. Resterande period 2018-2020 finns därmed 14,5 mkr att fatta beslut om.

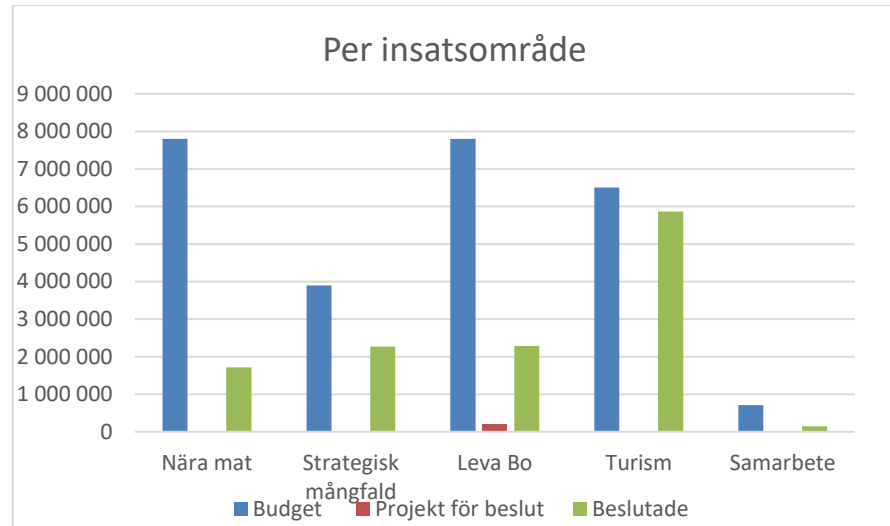
Av sju projekt har tre projekt fått formellt beslut från Jordbruksverket. Tabellen speglar LAG-pott och projektstöd. Övrig offentlig finansiering (ÖOF) kan vara offentliga resurser eller annan offentlig medfinansiering utöver LAG-potten.

Journal nr	Namn	Status	LAG-pott (ÖOF) Kr	Projektstöd Kr
2017 1930	Stall Bergtorp	Beslutat SJV 2017	175 382	1 123 128
2016 3410	Järna Vildmark	Beslutad SJV 2017	0	199 936
2016 3484	Cykelkultur Järna	Beslutad SJV 2017	208 949	424 229
2016 2724	<i>Drift Förlängd/utökad budget</i>	<i>LAG-klar 2017-11-16</i>	<i>2 939 429</i>	<i>5 967 931</i>
2017 2223	Kick Start Strategisk Mångfald	LAG-klar 2017-10-03	99 000	201 000
2017 4222	Vackstanäs odling	LAG-klar 2017-11-16	370 027	751 266
2017 4848	Vackstanäs boende	LAG-klar 2017-11-16	95 346	193 581
2017 4917	Willkommen Deutschland	LAG-klar 2017-11-16	49 500	100 500

6.2 Uppbokad projektstöd per insatsområde

Initiativ till insatser som främjar besöksnäringen är rådande.

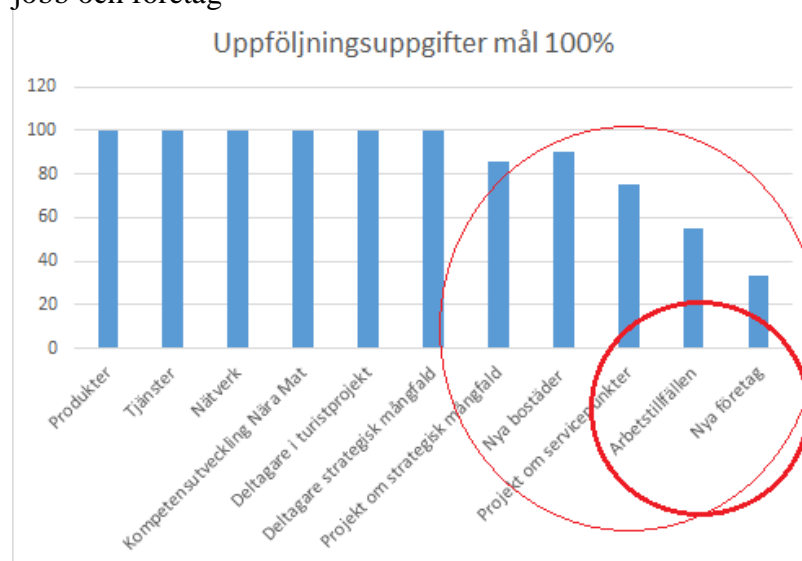

Beroende på vilken grad av måluppfyllnad insatsområdet uppfyllt kan LAG besluta om omfördelning av medel mellan insatsområdena.

6.3 Uppföljning av projektstöd

Uppföljning av uppbokat projektstöd ställt i relation till budget för de olika insatsområdena sker årligen.

Detta görs genom att utvärdera områdets egna uppföljningsuppgifter, d.v.s. indikatorer. Utmaningen ligger främst i att initiera projekt som leder till nya jobb och företag

6.4 Beslutade projekt 2017

Driftsprojektet

Redovisas under punkt 5.2

Stall Bergtorp

Föreningens projektidé är att utveckla skolklassbesök till Stall Bergtorp. Barn och ungdomar från olika socioekonomiska områden ska få möjligheten att mötas på lika villkor och få en gemensam upplevelse av den svenska landsbygden och naturen.

Cykelkultur Järna

Cykelkultur Järna ek. förening visar ett innovativt sätt att utveckla en typ av servicepunkt nära en pendlarstation till Stockholm. Ett "Cykelkök" kan attrahera en bred grupp människor och kan vara navet för flera olika servicefunktioner. Järna som ort har ett tillräckligt invånarantal som kan skapa kundunderlag och en attraktiv tätortsnära landsbygd som kan byggas ut med nya bostäder till invånarna som vill främja alternativa miljömässiga transportlösningar till kollektivtrafik. "Cykelkök" är smart, roligt och inkluderande. Projektet kan på sikt bidra till flera nya arbetstillfällen och alternativa sysselsättningar för boende samt en motor för ökad cykelturism.

Järna Vildmark

Järna Vildmark kan bidra till både nya arbetstillfällen, produkter, tjänster och skapa mervärden och samverkansformer för flera idrottsföreningar. Anläggningen ligger i tätortsnära landsbygd varför ett stort antal personer kan nyttja en ny fritidsanläggning nära sjö och skog.

Irene Lundblad med kompanjoner har visat en trovärdig affärsidé med realistiska insatser vilket visar att de har kompetens och förmåga att starta ett nytt aktiebolag. Flera föreningar har intygat att deras investering kan bredda deras utbud av aktiviteter i samverkan med Järna Vildmark.

Kick Start Strategisk Mångfald

Kick Start Strategisk Mångfald är ett projekt som ska elda på och inspirera personer att engagera sig för att nyanlända skapar egna eller får arbete. Det kan handla om hur föreningar, organisationer och enskilda i ett samhälle frivilligt organiserar sig för att bli en arbetsgivare eller hur företagare kan ta initiativet att anställa nyanlända personer. Det kan också handla om att coacha nyanlända med egna affärsidéer eller skapa nya nätverk för erfarenhetsutbyte.

Närodlat mat och besöksnäring på Vackstanäs

Vackstanäs har osedvanligt goda förutsättningar för att sprida både kunskap och inspiration till en bred grupp intressenter, framförallt till unga människor som står i begrepp att välja yrkesinriktning men även andra skolor, restauranger och arbetsplatser som skulle kunna börja med egna odlingar. Deras investering av både grönsaksodling och djurstallar visar att de har en trovärdig affärsidé och hög kompetens till att öka den lokala matproduktionen och kunna visa ett nytt exempel på småskaliga odlingar. Deras odlingsmetodik som bygger upp en jordmån med stor mångfald av organismer, ligger i tiden varför LAG tror detta projekt kommer bli ett flaggskepp som många vill följa.

Mångfald i boendet på Vackstanäs

Projektet bidrar till att ett stort antal nyanlända barnfamiljer kan få en erfarenhet av svensk landsbygd med bad, sport och kunskaper om det nya landet. Vackstanäsgymnasiet har enastående förutsättningar att både bidra till social inkludering i Södertälje kommun och utveckla nya tjänster inom inkvartering och boende på landsbygden. Stiftelsen visar ett brett och innovativt grepp att arbeta med en helhetssyn både kring hållbarhetsfrågor och affärsutveckling. Det är ett nytänkande och förutsättningsskapande projekt som fler liknande anläggningar kan hämta inspiration ifrån.

Willkommen Deutschland

Leader Sörmlandskusten har fattat beslut om en förstudie att samverka med Leader SüdWest-Mecklenburg. I vår åker en delegation till Ludwigslust för att sätta upp ramarna för ett nytt samverkansprojekt.

Projektet ska undersöka hur Sörmland och Mecklenburg vorpommern kan skapa en varaktig arbetsform för erfarenhets- och affärsutbyte mellan företagare om besöksnäringen på landsbygden. Förstudien ska ge förslag på gemensamma aktiviteter och åtgärder som bidrar till projektets syften och mål. Båda parter ska vara överens om vilka förväntade resultat det kommande samarbetsprojektet ska generera samt vilka kostnader och ansvarsroller som ska gälla.

7 Bilagor

7.1 Årsredovisning

Föreningens förvaltningsberättelse inkl. resultat och balansräkning redovisas i bilaga 1

7.2 Kvalitetsrapport

Föreningen har genom en enkät till LAG undersökt hur ledamöterna upplever arbetet kring besluts- och beredningsprocessen. Se bil 2

7.3 Riskanalys

Föreningen har genomfört en risk och kvalitetsanalys. Se bilaga nr 3

8 Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår stämman att 2017 års överskott 2 132 kronor balanseras i eget kapital

9 ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Årsbokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Sörmlandskusten har i 2017 års årsbokslut följt god redovisningssed.

Nyköping den 6 mars 2018

Mats Denninger
Ordförande

Tom Linder
Vice ordförande

Tage Gripenstam

Lars-Gunnar Thor

Björn Jonsson

Håkan Buller

Raili Nilsson

Anki Bosander

Gunilla Persson

Eva Westergren

Berit Christoffersson Conny Zetterlund

Lars Wessman

Sara Helgstrand

Caxton Njuki

Vår revisionsberättelse har avgivits den / 2018

.....
Auktoriserad revisor Johanna Eklöf

.....
Tord Bonde lekmannarevisor